

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus

Deres ref

Vår ref

Dato

22/1559-

16. juli 2024

Svar på spørsmål om markaforskriften

Landbruks- og matdepartementet viser til deres henvendelse 21. mars 2024, der dere ber om en vurdering av om forvaltningspraksisen etter markaforskriften er i samsvar med Århuskonvensjonen og miljøinformasjonsdirektivet 2003/4/EF. Dere krever en dynamisk innsynsløsning som gir løpende tilgang til alle hogstsaker i marka, og hevder at en slik tilgang er nødvendig for å kunne gi de innspill som følger av miljøinformasjonsloven, Århuskonvensjonen og miljøinformasjonsdirektivet. Videre skriver dere at behovet for en slik løsning forsterkes ytterligere ved forestående ikrafttredelse av avskogingsforordningen.

Århuskonvensjonen artikkel 5 regulerer plikten til å samle inn miljøinformasjon og gjøre den tilgjengelig for allmenheten. Miljøinformasjon skal være tilgjengelig på en åpen og effektiv måte, og stater skal i økende grad benytte elektroniske databaser for offentliggjøring. Praksis etter markaforskriften i dag er at kommunene, som behandler søknader om hogst etter markaforskriften, publiserer vedtakene på overskriftsnivå på digitale offentlige postlister straks etter at de er truffet. Etter departementets vurdering er denne praksisen i tråd med kravene som følger etter Århuskonvensjonen artikkel 5.

Artikkel 6 i Århuskonvensjonen pålegger myndighetene å gi berørte deler av allmenheten rett til deltakelse i beslutninger om aktiviteter oppgitt i vedlegg 1, eller andre aktiviteter som kan ha betydelig påvirkning på miljøet. Hogst er ikke oppført i vedlegg 1, og rett til deltakelse forutsetter at aktiviteten kan ha betydelig påvirkning på miljøet, eller at aktiviteten er omfattet av nasjonale regler konsekvensutredning og deltakelse i den forbindelse, jf. vedlegg 1 punkt 20. En viss veiledning om hvordan "betydelig påvirkning på miljøet" skal tolkes finnes i vedlegg III til Espoo-konvensjonen. Beslutninger etter markaforskriften gjelder hogst, som er en ordinær del av skogbruk. Hogsttillatelse gjelder begrensede områder, og det skal tas hensyn til miljøverdier og nøkkelbiotoper. Til tross for at hogst kan ha en viss påvirkning på

miljøet, medfører den, etter departementets vurdering, ikke en betydelig påvirkning på miljøet, og omfattes derfor ikke av artikkel 6. Ordinær hogst er heller ikke gjenstand for konsekvensutredning etter nasjonalt regelverk eller etter miljøvirkningsdirektivet 2011/92/EU.

Miljøinformasjonsdirektivet artikkel 7 inneholder tilsvarende kunnskapsplikt- og informasjonsplikt som Århuskonvensjonen. Etter artikkelens nr. 1 og nr. 2 bokstav f pålegger myndighetene å ha og tilgjengeliggjøre informasjon om tillatelser med «betydelig påvirkning på miljøet», og informasjonen skal organiseres med sikte på aktiv og systematisk spredning til allmenheten. Miljøinformasjonsdirektivet gjennomfører den første pilaren av Århuskonvensjonen og er utformet over samme lest. Etter departementets vurdering skal kriteriet «betydelig påvirkning på miljøet» tolkes på samme måte som i Århuskonvensjonen. Med henvisning til tolkningen ovenfor mener departementet at hogst ikke er en type tillatelse som innebærer «betydelig påvirkning på miljøet».

Samlet sett kan ikke departementet utlede noe eksplisitt krav til åpen dynamisk innsynsløsning for hogstsaker etter verken Århuskonvensjonen og miljøinformasjonsdirektivet 2003/4/EF. Vår vurdering er at de eksisterende publiseringsmetoder som kommunene benytter, tilfredsstiller kravene etter gjeldende regelverk. Når det gjelder avskogingsforordningen, pågår det et arbeid med å vurdere konsekvenser av implementeringen. Per dags dato kan vi derfor ikke uttale oss om hvilke eventuelle behov som kan følge av en implementering.

Med hilsen

Hanne Klægstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Jana Elise Strand
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer